

KORRALDUS

11.04.2023 nr DM-119389-43

Geoloogilise uuringu loa nr L.MU/517440 andmine Rabivere uuringuruumis

1. OTSUS

Arvestades alltoodut ja lähtuvalt OÜ MERKO KAEVANDUSED geoloogilise uuringu loa taotlusest, **otsustan:**

1.1. Anda OÜ-le MERKO KAEVANDUSED Rabivere uuringuruumi geoloogilise uuringu luba nr L.MU/517440 (lisatud) kehtivusajaga 3 aastat.

1.2. Antavale loale kanda järgnevad täiendavad tingimused:

1.2.1. Geoloogilise uuringu tegijal tuleb teavitada Riigimetsa Majandamise Keskuse Raplamaa metsaülemat ning eraisikuid K. S. ja E. S. e-posti teel välitööde tegemisest vähemalt 10 kalendripäeva ette. Eraisikute e-posti aadressid on kraimkraim@gmail.com ja erkki.solvak@gmail.com.

1.2.2. Kui geoloogilise uuringu raames on vaja teha raiet, tuleb sellest teatada riigimetsa majandajale, kes sõlmib geoloogilise uuringu tegijaga kasvava metsa raadamiseks töövõtulepingu või raieõiguse omandamiseks kasvava metsa raieõiguse võõrandamise lepingu.

1.3. Käesolev korraldus jõustub teatavakstegemisest.

Geoloogilise uuringu luba L.MU/517440 on kättesaadav Keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS <https://kotkas.envir.ee/>.

2. ASJAOLUD

OÜ MERKO KAEVANDUSED (registrikood 14872152, aadress Harju maakond, Tallinn, Keslinna linnaosa, Järvevana tee 9g, 11314) esitas Keskkonnaametile Rabivere uuringuruumi geoloogilise uuringu loa (edaspidi ka *uuringuluba* või *luba*) taotluse. Esialgne taotlus on registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS (edaspidi *KOTKAS*) 02.03.2023 nr DM-119389-1 all.

Taotletav Rabivere uuringuruum asub Rapla maakonnas Kohila vallas Rabivere külas katastriüksusel Vardi metskond 88 (katastritunnus 31701:006:1123). Katastriüksuse omanik on

Eesti Vabariik, valitseja on Keskkonnaministeerium ja volitatud asutus on Riigimetsa Majandamise Keskus.

Esialgse taotluse kohaselt oli taotletava uuringuruumi teenindusala pindala 24,90 ha. Tegemist oli tarbevaru uuringu taotlusega, mille käigus plaaniti rajada kuni 15 uuringupuuraugu. Uurimissügavus oluks kuni 20 m. Uuritavaks maavaraks oli taotluses madalamargiline ja kõrgemargiline lubjakivi. Hinnanguline maavara kogus, arvestades kaevandamiskadusid oli taotluse kohaselt 700 tuh m³. Uuritava maavara võimalik kasutusvaldkond oli taotluse kohaselt teede- ja üldehitusehitus. Taotletava loa kehtivusaeg oli 3 aastat. Uuringu teostaja oli taotluses OÜ MERKO KAEVANDUSED.

Taotlust on kontrollinud Keskkonnaamet ja maavarade registri vastutav töötaja (Maa-amet) (07.03.2022 kiri nr 9-3/22/3703-2). Taotlus vastas nõuetele.

Maapõueseaduse (edaspidi *MaaPS*) § 1 lg 3 kohaselt kohaldatakse MaaPS-is ettenähtud haldusmenetlusele haldusmenetluse seaduse (edaspidi *HMS*) sätteid, arvestades MaaPS erisusi.

MaaPS § 30 lg 2 alusel avaldas Keskkonnaamet uuringuloa menetluse algatamise teate 17.03.2022 ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded ja 17.03.2022 kirjaga nr DM-119389-3.

MaaPS § 27 lg 3 sätestab, et loa andja saadab uuringuloa taotluse uuringuruumi ja selle teenindusala asukoha riigivara valitsejale, kes annab nõusoleku riigile kuuluva kinnisasja kasutamiseks või keeldub selle andmisest 30 päeva jooksul taotluse saamisest arvates.

Keskkonnaamet küsis riigivara valitseja nõusolekut riigile kuuluva kinnisasja kasutamiseks 17.03.2022 kirjaga nr DM-119389-5. Keskkonnaministeerium andis nõusoleku alljärgnevatel tingimustel (tsiteeritud):

1. Uuringu läbiviijal tuleb teavitada e-posti teel Riigimetsa Majandamise Keskuse Raplamaa metsaülemat kinnisasjal välitööde läbiviimisest vähemalt 10 kalendripäeva ette.
2. Kui geoloogilise uuringu raames on vaja teha raiet, tuleb sellest teatada riigimetsa majandajale, kes sõlmib geoloogilise uuringu tegijaga kasvava metsa raadamiseks töövõtulepingu või raieõiguse omandamiseks kasvava metsa raieõiguse võõrandamise lepingu.

Keskkonnaministeeriumi vastus on registreeritud KOTKAS-es 28.04.2022 nr DM-119389-12 all. Keskkonnaamet on nimetatud tingimustega arvestanud ning lisas need loa täiendavate tingimuste hulka.

MaaPS §-s 27 lg 4-6 nimetatud nõusoleku küsimise vajadust uuringuloa andmiseks ei esine.

Eraisik A. K. soovis saada teavitusi menetluse osas (registreeritud KOTKAS-es 17.03.2022 nr DM-119389-6 all).

Transpordiamet soovis olla menetlusosaline (registreeritud KOTKAS-es 21.03.2022 nr DM-119389-7 all).

MTÜ Rabivere Küla soovis saada teavitusi menetluse osas (registreeritud KOTKAS-es 21.03.2022 nr DM-119389-8 all).

Eraisik T. K. soovis saada teavitusi menetluse osas (registreeritud KOTKAS-es 30.03.2022 nr DM-119389-9 all).

Maa-amet edastas Keskkonnaametile T. K. küsimuse, mis puudutas eramu kaugust taotletavast uuringuruumist ja vastuvõetud otsust (registreeritud KOTKAS-es 02.05.2022 nr DM-119389-13 all). Keskkonnaamet küsis T. K.-lt täpsustavaid küsimusi, selgitas, et otsust ei ole vastu võetud, kuna menetlus alles käib ning lisas kirjale taotletava uuringuruumi teenindusala plaani. T. K. selgitas, et esialgu olevat soovitud geoloogilist uuringut teostada kogu Vardi metskond 88 katastriüksusel (elamu jääb katastriüksuse piiri lähedale) kuid saadetud uuringuruumi teenindusala plaanil on näidatud vaid kavandatava karjääri ala. Keskkonnaamet selgitas, et katastriüksuse pindala on kokku 120,96 ha ning taotletava uuringuruumi pindala oli tol hetkel 24,90 ha ja et kogu katastriüksusele ei ole uuringuloa taotlust esitatud. Kirjavahetus on registreeritud KOTKAS-es 04.05.2022 nr DM-119389-15 all.

MTÜ Rabivere Küla esitas 116 isiku poolt allkirjastatud vastuväited Rabivere uuringuruumi geoloogilise uuringu loa andmise vastu (registreeritud KOTKAS-es 31.03.2022 nr DM-119389-10 all). Argumentidena tuuakse kõrge põhjavee tase, karstumine, sügavates kaevudes rauarikka vee probleem, kaitsealuste liikide esinemine piirkonnas, läheduses on palju elamuid, kaevandamise korral kahjustaksid raskeveokid külateid ning alaneks kinnisvara väärtust, kohalikud hindavad vaikset ja puhast keskkonda.

Kooskõlas HMS § 49 lg-ga 3 edastas Keskkonnaamet 01.04.2022 kirjaga nr DM-119389-11 OÜ-le MERKO KAEVANDUSED MTÜ Rabivere Küla vastuväited arvamuse avaldamiseks.

Kooskõlas MaaPS § 27 lg-ga 7 saatis loa andja uuringuloa taotluse 17.03.2022 kirjaga nr DM-119389-12 arvamuse saamiseks taotletava uuringuruumi asukoha kohaliku omavalitsuse (edaspidi KOV) üksusele, kes esitab oma arvamuse kirjalikult kahe kuu jooksul taotluse saamisest arvates.

KOV üksus (Kohila Vallavolikogu) ei nõustunud 28.04.2022 otsusega nr 9 (digiallkirjastatud 02.05.2022) Rabivere uuringuloa taotlusega, viidates ala osalisele paiknemisele rohevõrgustiku tugialal, asjaolule, et lähimad elamud asuvad taotletava uuringuruumi piirist 300 kuni 400 m kaugusel ning neid eraldab müra eest kaitset mitte pakkuv põllumaa ja kohalikule omavalitsusele saadetud elanike pöördumisele.

KOV otsus on registreeritud KOTKAS-es 04.05.2022 nr DM-119389-14 all.

Kooskõlas HMS § 49 lg-ga 3 edastas Keskkonnaamet 05.05.2022 kirjaga nr DM-119389-16 OÜ-le MERKO KAEVANDUSED KOV otsuse arvamuse avaldamiseks.

OÜ MERKO KAEVANDUSED esitas 19.05.2022 Keskkonnaametile kirja, milles ei nõustunud KOV vastuväidetega Rabivere uuringuloo taotluse osas (registreeritud KOTAS-es 20.05.2022 nr DM-119389-17 all). Sama kirjaga vaidlustas OÜ MERKO KAEVANDUSED KOV 28.04.2022 otsuse nr 9 (registreeritud KOTKAS-es 03.06.2022 nr DM-119389-18 all).

Keskkonnaamet pikendas Rabivere uuringuloo taotluse menetluse tähtaega 01.07.2022 kirjaga nr DM-119389-19.

Kohila Vallavolikogu nõustus 24.08.2022 otsusega nr 26 (vaideotsus) Rabivere uuringuloo andmisega tingimusel, et kavandatud uuringuruumi teenindusala vähendatakse Kohila valla üldplaneeringus ette nähtud rohevõrgustiku tugiala võrra.

OÜ MERKO KAEVANDUSED esitas Keskkonnaametile muudetud (vähendatud pindala ja uuringupuuraukude arvuga) Rabivere uuringuloo taotluse, mis on registreeritud KOTKAS-es 13.10.2022 nr DM-119389-20 all. Keskkonnaamet esitas muudetud taotluse kohta puuduste kõrvaldamise kirjad 19.10.2022 nr DM-119389-23 ja 07.11.2022 nr DM-119389-26. Nõuetele vastav muudetud taotlus on registreeritud KOTKAS-es 15.11.2022 nr DM-119389-27 all.

Muudetud taotlusi on kontrollinud Keskkonnaamet ja maavarade registri vastutav töötaja (Maaamet) (19.10.2022 kiri nr 9-3/22/3703-4; 04.11.2022 kiri nr 9-3/22/3703-6 ja 21.11.2022 kiri nr 9-3/22/3703-8).

Taotletav muudetud Rabivere uuringuruum asub Rapla maakonnas Kohila vallas Rabivere külas katastriüksusel Vardi metskond 88 (katastritunnus 31701:006:1123). Katastriüksuse omanik on Eesti Vabariik, valitseja on Keskkonnaministeerium ja volitatud asutus on Riigimetsa Majandamise Keskus.

Taotletava uuringuruumi teenindusala pindala on 14,90 ha. Tegemist on tarbevaru uuringuga, mille käigus plaanitakse rajada kuni 10 uuringupuurauku. Uurimissügavus on kuni 20 m. Uuritavaks maavaraks on madalamargiline ja kõrgemargiline lubjakivi. Hinnanguline maavara kogus, arvestades kaevandamiskadusid on 420 tuh m³. Uuritava maavara võimalik kasutusvaldkond on teede- ja üldehitusehitus. Taotletava loa kehtivusaeg on 3 aastat. Uuringu teostaja on OÜ MERKO KAEVANDUSED.

MaaPS § 30 lg 2 alusel avaldas Keskkonnaamet muudetud Rabivere uuringuloo menetluse algatamise teate 28.11.2022 ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded ja 28.11.2022 kirjaga nr DM-119389-29.

Eraisik K. K. soovis saada teavitusi menetluse osas (registreeritud KOTKAS-es 28.11.2022 nr DM-119389-32 all).

Eraisik A. K. soovis saada teavitusi menetluse osas (registreeritud KOTKAS-es 28.11.2022 nr DM-119389-31 all).

Transpordiamet avaldas soovi olla menetlusosaline (registreeritud KOTKAS-es 28.11.2022 nr DM-119389-33 all).

Kooskõlas MaaPS § 27 lg-ga 7 saatis loa andja muudetud Rabivere uuringuloo taotluse 28.11.2022 kirjaga nr DM-119389-30 arvamuse saamiseks taotletava uuringuruumi asukoha KOV üksusele, kes esitab oma arvamuse kirjalikult kahe kuu jooksul taotluse saamisest arvates.

Kohila Vallavalitsus määratud tähtjaks vastust ei esitanud ning Keskkonnaamet luges kooskõlastuse antuks (HMS § 16 lg 2).

Kooskõlas MaaPS § 1 lg-ga 3, HMS §-dega 48 ning 49 tegi Keskkonnaamet 21.02.2023 ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded avalikkusele teatavaks uuringuloo kohta tehtava otsuse eelnõu ning andis 21.02.2023 kirjaga nr DM-119389-34 menetlusosalistele teada haldusakti eelnõu valmimisest. Huvitatud isikul ja isikul, kelle õigusi võib kavandatav tegevus puudutada, on õigus alates avalikustamisest kuni määratud tähtjani esitada Keskkonnaametile loa taotluse või loa eelnõu kohta ettepanekuid ja vastuväiteid.

Eraisik A. K. saatis Keskkonnaametile 21.02.2023 e-kirjas väljavõtte otsuse eelnõust ning kahtles, kas taotletava uuringuruumi teenindusalast ~981 m kaugusel kirdes asub just Hagudi turbamaardla (registrikaardi nr-ga 0111). Samuti toodi kirjas välja, et eeldatakse, et puurimistöid ei saa teha lindude pesitsusperioodil aprilli keskpaigast suve keskpaigani. Kiri on registreeritud KOTKAS-es 24.02.2023 nr DM-119389-35 all.

Keskkonnaamet vastas, et taotletava uuringuruumi teenindusalast ~981 m kaugusel on Hagudi turbamaardla üks lahustükkidest ning lisas pildi Maa-ameti kaardirakendusest. Lindude pesitsusrahu osas vastas Keskkonnaamet, et looduskaitseaduse § 55 lg 6¹ kohaselt on keelatud looduslikult esinevate lindude pesade ja munade tahtlik hävitamine ja kahjustamine või pesade kõrvaldamine ning tahtlik häirimine, eriti pesitsemise ja poegade üleskasvatamise ajal. See looduskaitseaduses sätestatud nõue kehtib kõigile isikutele. Kuna nõue tuleneb seadusest siis loa tingimuseks seda ei seata. Vastus on registreeritud KOTKAS-es 01.03.2023 nr DM-119389-36 all.

Kohila Vallavalitsus pikendada arvamuse esitamise tähtaega kuni 04.04.2023, kuna arvamuse andmine on Kohila Vallavolikogu pädevuses ja volikogu istung pidi toimuma 30.03.2023 (registreeritud KOTKAS-es 03.03.2023 nr DM-119389-37 all).

Eraisik K. S. tegi ettepaneku lisada uuringuloo täiendavaks tingimuseks Rabivere küla Kaasiku talu, mis on lähim talu uuringualale, elanike teavitamine 10 tööpäeva enne loas nimetatud uuringute alustamist e-kirja teel aadressidele kraimkraim@gmail.com (elanik K. S.) ja erkki.solvak@gmail.com (kinnistu omanik, E. S.). Põhjendusena toodi, et Kaasiku talu kaevu sügavus on 13 meetrit, uuringu sügavus on 20 m. On olemas oht talu joogivee kvaliteedile veekihtide segunemise näol. Lisati, et soovitakse sertifitseeritud veekvaliteedi määramise ettevõttelt tellida vahetult enne uuringut veekvaliteedi määramine. Ühtlasi küsiti, et kus ja kellel

on peale uuringu läbiviimist võimalik ning õigus tutvuda uuringu tulemustega. Kiri on registreeritud KOTKAS-es 10.03.2023 nr DM-119389-38 all.

Keskkonnaamet küsis eraisikutelt K. S. ja E. S., kas nad on nõus oma e-posti aadresside ja initsiaalide avalikustamisega (registreeritud KOTKAS-es 16.03.2023 nr DM-119389-39 all ja 17.03.2023 nr DM-119389-40 all), kuna geoloogilise uuringu luba on avalik dokument. Kuna mõlemad isikud olid andmete avalikustamisega nõus siis lisas Keskkonnaamet nimetatud isikute e-posti aadressid loa täiendavate tingimuste hulka.

Keskkonnaamet vastas ka, et peale geoloogilise uuringu teostamist vormistatakse geoloogilise uuringu aruanne ning see saab olema avalik Geoloogiafondi veebilehel (registreeritud KOTKAS-es 16.03.2023 nr DM-119389-39).

Keskkonnaamet pikendas menetluse tähtaega kohalikul omavalitsuselt otsuse eelnõu osas arvamuse saamiseni 28.03.2023 kirjaga nr DM-119389-41.

Kohila Vallavolikogu nõustus 30.03.2023 otsusega nr 7 (digiallkirjastatud 31.03.2023) Rabivere uuringuloa andmisega (registreeritud KOTKAS-es 11.04.2023 nr DM-119389-42 all).

3. KAALUTLUSED

MaaPS § 4 lg 2 sätestab, et maavara geoloogiline uuring on maavara arvele võtmise ja kaevandamise eesmärgil tehtav geoloogiline töö. MaaPS § 17 lg 2 järgi on geoloogiline uuring lubatud geoloogilise uuringu loa alusel. MaaPS § 27 lg 1 järgi esitab esitatakse uuringuloa saamiseks loa andjale taotlus. MaaPS § 26 kohaselt annab uuringuloa Keskkonnaamet.

Keskkonnaamet kontrollis taotleja esitatud taotlusmaterjalide vastavust MaaPS-le ning pidas andmeid piisavaks loa menetlemiseks.

Riigilõiv 400 € on tasutud 02.03.2022 riigilõivuseaduse § 136¹ lg 1 kohaselt.

Geoloogilise uuringu käigus planeeritud tööd on kooskõlas MaaPS § 20 lg-ga 2.

Geoloogilise uuringu loa taotlust on kontrollinud maavarade registri vastutav töötleja (Maaamet) (07.03.2022 kiri nr 9-3/22/3703-2; 19.10.2022 kiri nr 9-3/22/3703-4; 04.11.2022 kiri nr 9-3/22/3703-6 ja 21.11.2022 kiri nr 9-3/22/3703-8).

Taotletava uuringuruumi teenindusalal ei ole kattumist maavarade registris arvel oleva maavaravaruga. Taotletava uuringuruumi teenindusalast ~981 m kaugusel kirdes asub Hagudi turbamaardla (registrikaart nr 0111).

Rabivere metsavahi metsatee (nr 3170732) asub taotletava uuringuruumi teenindusala kirdeservast ~7 m kaugusel.

Rail Balticu raudtee kavandatav trassikoridor asub taotletava uuringuruumi teenindusalast ~6,2 km kaugusel kagus.

Uuringuruumi teenindusala ei kattu ühegi looduskaitse objektiga ega Natura alaga ning need ei jää ka taotletava uuringuruumi mõjupiirkonda. Rabivere maastikukaitseala (KLO1000246, pindala 2146,1 ha) ja Rabivere loodusala[1] (RAH0000560, pindala 2143,2 ha) serv jääb lähimas punktis uuringuruumi servast 845 m kaugusele. Samale kaugusele jääb III kaitsekategooria kaitsealuse liigi laanepüü (*Tetrastes bonasia*) leiukoht (KLO9130815). III kaitsekategooria kaitsealuse liigi teelehe-mosaiikliblika (*Euphydryas aurinia*) leiukoha (KLO9200615) välispiir jääb taotletava uuringuruumi piirist 680 m kaugusele.

Geoloogilise uuringu läbiviimiseks mõõdistatakse instrumentaalselt kogu teenindusala, lisaks eraldi uuringupunktide suudmed ning seda ümbritsev ala. Uuring viiakse läbi puurmasinaga puuraukude (südamikpuurimine) rajamise teel ning kõik puuraugud kirjeldatakse. Puurimisega määratakse katendi paksus ning kasulik kiht läbitakse kuni lamamini, kuid mitte sügavamale kui 20 m maapinnast. Kogu kasuliku kihi ulatuses võetakse proovid füüsikalis-mehaanilisteks katseteks ja keemiliseks analüüsiks. Puuraukudes vee ilmumisel viiakse läbi veetasemete mõõtmised. Uuringu puuraukude vahekaugused jäävad 400 m piiresse.

Geoloogilise uuringu läbiviimiseks kasutatakse tehnikat, mis on läbinud perioodilise tehnilise ülevaatuse ning ei kasutata materjale, mis on keskkonnaohtlikud. Uuringuga ei reostata põhjavett ega tekitata normatiive ületavat müra või tolmu. Geoloogilised välitööd toimuvad lühiajaliselt päevasel ajal ja kõik uuringupunktid korrastatakse koheselt pärast proovide võtmist ning koostatakse nõuetekohane akt, mis allkirjastatakse uuringu teostaja, uuringuloa valdaja ja maaomanike poolt. Uuringuruumi nõuetekohast korrastamist kontrollib Keskkonnaamet.

Uuringuruum asub kaitsmata põhjaveega alal. Kaitsmata põhjaveega alad lähtuvad geoloogilisest ehitusest ja sellest kui paks on pinnakate. Kaitsmata põhjaveega aladel on põhjaveele kõige suuremaks ohuks põllumajandus (väetiste, sõnniku ja taimekaitsevahendite kasutamine) ning reovee vale käitlus. Seega geoloogiline uuring, mis viiakse läbi nõuetekohaselt, ei ohusta põhjavee kaitstust.

Riigivara valitseja tingimus geoloogilise uuringu käigus tehtava raie kohta on tüüptingimus ning realselt geoloogilise uuringu käigus vajadust ulatusliku raie järgi üldjuhul ei ole. Kui üldse, siis teostatakse raiet uuringumasinade liikumise tarbeks minimaalses mahus.

Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (edaspidi *KeHJS*) § 3 lg 1 p 1 kohaselt hinnatakse keskkonnamõju, kui taotletakse tegevusloa või selle muutmist ning tegevusloa taotlemise või muutmise põhjuseks olev kavandatav tegevus toob eeldatavalt kaasa olulise keskkonnamõju.

KeHJS § 11 lg 2 kohaselt vaatab otsustaja tegevusloa taotluse läbi ning teeb otsuse keskkonnamõju hindamise (edaspidi ka *KMH*) algatamise või algatamata jätmise kohta KeHJS § 6 lg-s 2 nimetatud valdkondade tegevuse ja KeHJS § 6 lg-s 2¹ viidatud tegevuse korral

õigusaktis sätestatud tegevusloa taotluse menetlemise aja jooksul, kuid hiljemalt 90. päeval pärast KeHJS § 6¹ lg-s 1 loetletud teabe saamist. KeHJS § 9 kohaselt on otsustaja tegevusloa andja. MaaPS § 26 kohaselt annab geoloogilise uuringu loa Keskkonnaamet, seega on Keskkonnaamet otsustajaks KeHJS tähenduses.

Geoloogiline uuring ei kuulu KeHJS § 6 lg-ga 1 sätestatud olulise keskkonnamõjuga tegevuste hulka, sama §-i lg-ga 2 sätestatud otsustaja eelhinnangut vajavate valdkondade loetellu ega Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määruse nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhinnang, täpsustatud loetelu“ hulka. Seega taotletava tegevuse puhul ei ole eelhinnangu andmine ega KMH algatamine vajalik.

MaaPS § 28 lg 5 kohaselt tuleb juhul, kui geoloogilise uuringu käigus tekib kaevandamisjäätmekavaid ning jäätmeladustuskohad ei ole jäätmevõimaldaja jäätmeseaduse § 35² tähenduses uuringuloa taotlusele lisada kaevandamisjäätmekava. Jäätmekava koostamisel, esitamisel ja kinnitamisel lähtutakse jäätmeseaduse §-ga 42¹ kehtestatud nõuetest.

Taotluse seletuskirja kohaselt ei teki kavandatava uuringu käigus kaevandamisjäätmekavaid.

Jäätmeseaduse § 7¹ lg 4 alusel sätestatud kaevandamisjäätmekavade tehtavaid toiminguid reguleerivaid sätteid ei kohaldata muuhulgas maavara uuringute tulemusena tekkinud jäätmekavade käitlemisele, kui need jäätmekavade ei teki otseselt nimetatud toimingute tulemusena. Selliseid jäätmekavade ei käsitleta kaevandamisjäätmekavade ja nende suhtes kohaldatakse üldisi jäätmehoolduse nõudeid.

Geoloogilise uuringu läbiviimiseks puudub vajadus ka jäätmeseaduse § 35² sätestatud jäätmekavade rajamiseks. Geoloogilise uuringuga Rabivere uuringuruumis ei teki jäätmeseaduse § 2 lg 1 ja 2 mõistes jäätmekavade.

MaaPS 35 lg 2 p 1 sätestab, et uuringuloa andmisest keeldutakse, kui taotlejale on määratud rohkem kui üks karistus kuriteo või väärteo eest üldgeoloogilise uurimistöö, uuringu või kaevandamisjäätmekavade käitlemise valdkonnas ja nende andmed ei ole karistusregistrist kustutatud. Keeldumise alus on kontrollitud menetluse käigus ning OÜ MERKO KAEVANDUSED ei ole karistusregistrisse kantud kaevandamisjäätmekavade käitlemise nõuete eiramise eest (karistusregistri andmed seisuga 20.02.2023).

MaaPS § 17 lg 3 ja 4 järgi võib üldgeoloogilist uurimistööd ja geoloogilist uuringut korraldada ja juhtida selleks teadmisi, oskusi ja kogemusi omav isik. Üldgeoloogilise uurimistöö loa või uuringuloa alusel võib hüdrogeoloogilisi töid teha isik, kellel on veeseaduse § 12³ punktide 1, 3 ja 5 kohane tegevusloa.

Geoloogilise uuringu teostaja on OÜ MERKO KAEVANDUSED (registrikood 14872152, aadress Harju maakond, Tallinn, Keslinna linnaosa, Järvevana tee 9g, 11314).

MaaPS § 35 lg 1 p 9 alusel keeldutakse geoloogilise uuringu loa andmisest kui loa andmine on

vastuolus riigi huviga. Riigi huvi on käsitletud Riigikogus 06.06.2017 vastu võetud strateegiadokumendis „Maapõuepoliitika põhialused aastani 2050“. Riigi huvi esinemist või puudumist analüüsitakse vastavalt Keskkonnaministeeriumi kantsleri 13.06.2013 käskkirjaga nr 610 kinnitatud juhendile „Juhend riiklike huvide kaalumiseks ehitusmaavarade kaevandamis- ja uuringulubade taotluste menetlemisel lähtuvalt varustuskindluse tagatusest“ (edaspidi *juhend*).

Keskkonnaamet analüüsis, kas taotletava uuringuruumi teeninduspiirkonnas on tagatud samaväärse maavara varustuskindlus. Varustuskindlus näitab, kui kauaks võimaliku tulevase mäeeraldise teeninduspiirkonnas varem antud lubadega kaevandada antud maavaravaru jätkub, arvestades viimase 5 aasta keskmist kaevandamismahtu. Mäeeraldise optimaalseks teeninduspiirkonnaks loetakse 50 km raadiuses mäeeraldist ümbritsevat ala, sõltumata haldusjaotusest ja arvestades reaalseid veokauguseid ning veoteede tehnilist seisukorda. Lubadega kaevandamiseks antud varu peetakse piisavaks, kui varu jätkub vähemalt 10 aastaks. Kui analüüside tulemusel selgub, et varem kaevandamiseks antud mäeeraldiste piires kaevandatav jääkvaru rahuldab taotletava mäeeraldise teeninduspiirkonna vajadused kaevandamiseks taotletava maavara osas enam kui 10 aastaks, siis loetakse taotlus riigi huviga vastuolevaks.

Taotletava Rabivere uuringuruumi teeninduspiirkonda (50 km raadiusesse, sh ei ole arvestatud reaalseid veokauguseid) jääb hetkel 30 kõrge- ja madalamargilise ehituslubjakivi ja ehitusdolokivi varuga karjääri. Nende karjääride kõrge- ja madalamargilise ehituslubjakivi ja ehitusdolokivi kaevandatav jääkvaru seisuga 21.02.2023 on kokku ligikaudu 28462 tuh m³. Viimase 5 aasta keskmiste kaevandamismahtude põhjal kaevandatakse piirkonnas igal aastal ligikaudu 856 tuh m³ kõrge- ja madalamargilist ehituslubjakivi ja ehitusdolokivi. Seega on piirkonna varustuskindlus tagatud ligikaudu 33 aastaks.

Kuivõrd enne geoloogilise uuringu teostamist ei ole teada, kas taotletavas uuringuruumis leidub kõrge- või madalamargilist lubjakivi siis ei ole tehtud analüüsi kõrge- ja madalamargilise ehituslubjakivi varustuskindluse kohta eraldi. Taotletav uuringuruum paikneb Sutlema ja Reinu maardla vahelisel alal. Mõlemas maardlas on juba või on varsti muutmisel maavaravaru valdavalt madalamargiliseks. Seega võib eeldada, et ka Rabivere uuringuruumis on madalamargiline lubjakivi. Varasemad arvestused on näidanud, et madalamargilise ehituslubjakivi varustuskindlus piirkonnas on tagatud ja nõudlus on pigem kõrgemargilise ehituslubjakivi osas.

Taotletava uuringuruumi teeninduspiirkonda jäävate mäeeraldiste kaevandatav jääkvaru rahuldab vajadused taotletava maavara osas rohkem kui 10 aastaks. Kuna geoloogilise uuringu luba ei anna uuringuloa omanikule garantiid, et talle hilisemalt antakse maavara kaevandamise keskkonnaluba, on geoloogilise uuringu loa taotlemine ja uuringu teostamine taotleja enda risk ning kulu. Geoloogilise uuringu tegemine ja varu arvele võtmine keskkonnaregistri maardlate nimistus ei anna taotlejale kaevandamise õigust, kuid annab juhendi kohaselt riigile maavarade otsingu ja uuringu seisukohalt olulist informatsiooni, mistõttu uuringute tegemine ei ole vastuolus riigi huviga.

MaaPS § 35 all toodud uuringuloa andmisest keeldumise alused puuduvad.

HMS § 3 lg 1 kohaselt võib haldusmenetluses piirata isiku põhiõigusi ja –vabadusi ning tema muid subjektiivseid õigusi ainult seaduse alusel. Haldusmenetluse üksikasjad määrab haldusorgan kaalutlusõiguse alusel (HMS § 5 lg 1). Kaalutlusõigus tuleb teostada kooskõlas volituste piiride, kaalutlusõiguse eesmärgi ning õiguse üldpõhimõtetega, arvestades olulisi asjaolusid ning kaaludes põhjendatud huve (HMS § 4 lg 2). Haldusakti kõrvaltingimused määratakse vastavalt HMS §-le 53. Keskkonnaministri 09.01.2020 määruse nr 1 § 4 lg 3 alusel märgitakse loa lahtrisse „Täiendavad tingimused” nõuded, mis seatakse maapõue kaitse tagamiseks ning maapõue kasutamisest inimese tervisele, varale ja keskkonnale põhjustatava mõju vähendamiseks ja vajaduse korral muud täiendavad nõuded. Uuringuloaga reguleeritakse vaid uuringuruumis ja uuringuruumi teenindusalal läbiviidavaid tegevusi ning nähakse ette leevendusmeetmeid otseselt uuringu teostamisest tulenevatele keskkonnamõjudele. Täiendavad tingimused on uuringuloale kantud lähtuvalt käesolevas korralduses toodust.

Geoloogilise uuringu loa omajale kehtivad kõik asjakohased õigusaktides (nt maapõueseadus, keskkonnaseadustiku üldosa seadus, keskkonnatasude seadus, atmosfääriõhu kaitse seadus, veeseadus, looduskaitse seadus, jäätmeseadus jt) sätestatud nõuded. Sellest tulenevalt ei ole tarvidust geoloogilise uuringu loal täiendavate tingimuste osas dubleerida õigusaktidega juba reguleeritud.

Geoloogilise uuringu luba ei anna uuringuloa omanikule garantiid, et talle hilisemalt antakse maavara kaevandamise keskkonnaluba ning geoloogilise uuringu loa saamisel ei teki õiguspärast ootust kaevandamisloa saamiseks.

[1] I lisas nimetatud kaitstavad elupaigatüübid on huumustoitelised järved ja järvikud (3160), kuivad niidud lubjarikkal mullal (*olulised orhideede kasvualad – 6210), lood (alvarid – *6280), aas-rebasesaba ja ürt-punanupuga niidud (6510), puisniidud (*6530), rabad (*7110), rikutud, kuid taastumisvõimelised rabad (7120), siirde- ja õõtsiksood (7140), nokkheinakooslused (7150), liigirikkad madalsood (7230), vanad loodusmetsad (*9010), vanad laialehised metsad (*9020), rohunditerikkad kuusikud (9050), soostuvad ja soo-lehtmetsad (*9080) ning siirdesoo- ja rabametsad (*91D0);

II lisas nimetatud liik, mille isendite elupaika kaitstakse, on eesti soojumikas (*Saussurea alpina ssp. esthonica*).

VAIDLUSTAMINE

Otsust on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul teatavaks tegemisest, esitades vaide haldusakti andjale haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

(allkirjastatud digitaalselt)
Martin Nurme
juhataja
maapõuebüroo

Lisad:

1. Geoloogilise uuringu luba
2. Uuringuruumi teenindusala plaan.pdf

Viktoria Burtin
vanemspetsialist
maapõuebüroo
ringmajanduse osakond